

[Udenrigsministeren.]

sætte sin Virksomhed i saadant Omfang, at Beskæftigelsen kunde opretholdes i Landbruget. Jeg ved ikke nogen Rigsdagssamling efter den Tid, hvor det ikke har været den fremherskende Del af Rigsdagens økonomiske Arbejde netop at virke dertil. Det er i betydeligt Omfang lykkedes, men det er — det erkender vi alle — ikke lykkedes fuldt ud for de forenede Bestræbelser, der af Organisationer og af politiske Myndigheder har været sat ind i den Henseende. Der er som Følge af Verdenskonjunkturer, der gælder overalt, og som ingen Regering kan magte, foregaaet en Forskydning, som har bevirket, at Landbruget beskæftiger færre Mennesker, og jeg antager, at det ærede Medlem vil være enig med mig i, at forudsat at denne Kendsgerning ikke kunde afværges, er det nyttigt, at det har været muligt at aabne anden Vej til Beskæftigelse for de Mennesker, som Landbruget ikke var i Stand til at fastholde.

Det ærede Medlem appellerede til Regeringen, til Handelsministeren, til Landbrugsministeren, til Udenrigsministeren med Hensyn til Fremtiden, og jeg tror, at vi alle vil kunne svare det ærede Medlem, at hvad der, uden at skade vort hele Samfunds økonomiske Grundlag og derigennem ogsaa Landbrugets, kan tilvejebringes af Muligheder for vort Landbrugs Afsætning, det vil man bestræbe sig for at tilvejebringe, og at man vil bestræbe sig for at fordele Vilkaarene saaledes mellem vore to store Markedslande, at vi ikke ødelægger noget af disse Markeder, men skaber ikke blot øjeblikkelige taalelige Vilkaar, men ogsaa Fremtidsmuligheder i begge disse Lande.

Gunnar Fog-Petersen: I den Tale, som forhenværende Statsminister Madsen-Mygdal holdt den 29. Januar 1932, og hvori han begrundede Nødvendigheden af en Valutacentral, pegede han paa dette, som nu er blevet nævnt, at den vigtigste Virksomhed for Valutacentralen skulde være den først og fremmest at sikre Landbruget dets Raastoffer ved Tilførsel fra Udlandet, men dernæst ogsaa at sikre Raastoffer og Produktionsmidler til andre produktive Virksomheder her i Landet, som der ikke maatte nægtes Valuta til, saa vidt det overhovedet var muligt at skaffe Valuta.

Jeg bad om Ordet for at gøre en kort Bemærkning til det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Hauch). Nu har den højtærede Udenrigsminister sagt en Del af det, jeg vilde sige, og jeg skal derfor indskrænke mig til at omtale et enkelt Forhold.

Naar det ærede Medlem siger, at Beskæftigelsen er blevet flyttet, vil jeg dertil bemærke, at dette kan det ærede Medlem ikke bevise, og det saa meget mindre som enhver Landmand ved, at det, der er afgørende for ham i hans Bedrift, naar han skal bestemme, hvor mange Medarbejdere han vil have, er for den sidste Medarbejders Vedkommende i et almindeligt Gaardmandsbrug ikke, om Afsætningsmulighederne paa det udenlandske Marked er lidt større eller lidt mindre, thi inden for Rammen af den almindelige Organisation af et dansk Gaardmandsbrug er man i Stand til med det Folkehold, man har — bortset fra den ene Mand mere eller mindre, som i blot Halvdelen af Gaardmandsbrugene betyder en Forskydning paa 40 000 —, at foretage en Udvidelse — eller Indskrænkning — af Produktionen, som ligger ud over, hvad der overhovedet kan være Tale om med Hensyn til Produktionens Mængde. Den store Produktion, man havde i 1932 f. Eks., kunde man tage den Dag i Dag med det Mandskab, man har, for Udvidelsens Skyld. Nej, det afgørende for, om man tager den ene Mand i hver anden Gaard i Danmark, som betyder de 40 000 mere eller mindre, er, om man har Raad dertil, om man har Raad til at indrette sig saa meget mere bekvemt, saa meget mere fuldkomment i sit Brug, som man kan gøre, naar man har den ene Mand mere. Derfor er det Konjunkturerne paa Landbrugsvarer, som i den Henseende er aldeles afgørende, og naturligvis ogsaa, om de andre Erhverv i Landet, man skal konkurrere med, er i Stand til at yde en Løn, som Landbruget ikke kan konkurrere med. Men dette er jo paa en Maade det samme, sagt med andre Ord. En Udvidelse af Eksportmulighederne ændrer intet i dette Forhold.

Hauch: Jeg vil være i Stand til at fatte mig i stor Korthed.

Den højtærede Udenrigsminister gjorde en Bemærkning om, at det naturligvis tilfredsstillede ham, at der var saa stor personlig Tillid til den højtærede Udenrigsminister fra Landbrugserhvervets Side. (Udenrigsministeren [P. Munch]: Til Udenrigsministeriet!). Jeg vil gerne sige derom, at det er forkert af den højtærede Udenrigsminister at tage dette alt for personligt. Det vilde ogsaa være Uret over for den højtærede Handelsminister, dersom det skulde opfattes modsætningsvis, idet jeg ikke har roget personligt udestaaende med den højtærede Handelsmi-